

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610- 17
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

30.01/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 10/12/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1545072 sayılı yazınız.
b) 25/12/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1553950 sayılı yazınız.
c) 26/12/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1555580 sayılı yazınız.
ç) 27/12/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1555877 sayılı yazınız.
d) 31/12/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1557690 sayılı yazınız.
e) 03/01/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1558584 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d-e)'de kayıtlı yazıyla iletilen Elazığ Milletvekili Gürsel EROL'un 7/20066, Balıkesir Milletvekili Serkan SARI'nın 7/20070, İzmir Milletvekili Haydar ALTINTAŞ'ın 7/20078, Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İRMEZ'in 7/20724, Diyarbakır Milletvekili M. Sezgin TANRIKULU'nun 7/20832, Sivas Milletvekili Ulaş KARASU'nun 7/20839, Van Milletvekili Gülcan KAÇMAZ SAYYIĞIT'in 7/20978, Bingöl Milletvekili Ömer Faruk HÜLAKÜ'nün 7/21114, Çorum Milletvekili Mehmet TAHTASIZ'ın 7/21235, Düzce Milletvekili Talih ÖZCAN'ın 7/21236, İstanbul Milletvekili Doğan BEKİN'in 7/21237 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

7/20066 }
7/20070 } GK 62
7/20078 }
7/20724 GK 71
7/20832 } GK 74
7/20839 }
7/20978 GK 75
7/21114 GK 76
7/21235 }
7/21236 } GK 78
7/21237 }

Ek: Bilgi (18 Sayfa)

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ M. SEZGİN TANRIKULU'NUN 7/20832 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Soru önergesinde Resmî İstatistik Programı kapsamında talep edilen veriler; Bakanlığımızın “1.17 İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması 1. , 2. ve 3. düzey ve eğitim seviyesine göre okul, şube, öğrenci, öğretmen ve derslik sayısı”, “2.5.b İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması 3. düzey resmi-özel ayrımında, yerleşim yerine göre ortaokullarda, okul, öğrenci, öğretmen ve derslik sayısı” ve “2.12 İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması 3. düzey, yerleşim yeri ve sınıflara göre ortaöğretimde okul, şube ve öğrenci sayısı” başlıklı tablolarda mevcuttur. 2024-2025 eğitim-öğretim yılına ait veriler ulusal veri yayımlama takvimine göre aynı adreste yayımlanacaktır.

Bakanlığımızca, öğrencilerin okula devamlarının sağlanması ve devamsızlık sürelerinin azaltılması amacıyla birtakım politika ve projeler geliştirilerek hayata geçirilmiştir. Devamsızlık takip sistemi, rehberlik ve psikolojik destek, okul aile iş birliği, devamsızlık ile ilgili mevzuat düzenlemeleri, eğitime yönelik sosyal yardımlar bunlardan bazılarıdır. Millî Eğitim Bakanlığının 2024-2028 Stratejik Planı kapsamında, devamsızlık ile ilgili olarak aşağıdaki stratejiler belirlenmiştir:

Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı'nın 1. Amaç'ı; “*Temel eğitimde fırsat eşitliği ve eğitime erişimin sağlandığı, öğretim süreçleri ve eğitim ortamlarının etkin kullanıldığı bir ekosistem inşa ederek öğrencileri çağın gerektirdiği evrensel yeterliliklere sahip, millî ve manevi değerleri benimsemiş sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetiştirmek*” olarak belirlenmiştir. Bu amacın hayata geçirilmesinde “*İlkokul ve ortaokulda öğrenme kayıplarını azaltmaya yönelik destekleyici mekanizmalar güçlendirilecektir.*” şeklinde ifade edilmiştir. Bu hedefi gerçekleştirmeye yönelik izlenecek stratejiler içinde özellikle öğrencilerin devamsızlık nedenlerinin analiz edilerek ailelere yönelik bilgilendirme çalışmalarının yapılması planlanmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı'nın 2. Amaç'ı ise “*Çağın ihtiyaç duyduğu bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazandıran, teknolojiyi üreten, tarih bilinci ve bilim aracılığıyla geleceği kurgulayan, nitelikli insan kaynağı yetiştiren, ekonomiye katkı sunan, değerleriyle bireyi hayata hazır kılan, empati ve nezaket kazandıran bir ortaöğretim yapısı ile öğrenciler yetiştirmek.*” olarak belirlenmiştir. Bu amacın hayata geçirilmesi kapsamında “*Öğrencilerin yetkinliklerini ve niteliklerini geliştirmeye yönelik bireysel özellikleri de dikkate alınarak yapılacak çalışmalarla devamsızlık ve sınıf tekrarları azaltılacak ve eğitime katılımları artırılacaktır.*” hedefi belirlenmiştir. Hedefi gerçekleştirmeye yönelik stratejiler arasında; “*Öğrencilerin ortaöğretime katılımlarının artırılmasına, devamsızlık ve sınıf tekrarlarının azaltılmasına ve örgün eğitim içinde kalmalarına yönelik çalışmaların yapılması*”, “*Ortaöğretimde öğrencilerin akademik, bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal, sportif faaliyetler ile sosyal sorumluluk programı kapsamındaki çalışmalara katılımlarının sağlanması*” hususları yer almaktadır.

Bakanlığımızca hazırlanan, 2025 yılında başlaması ve üç yıl sürmesi planlanan “Temel Eğitimde Devamsızlığın Azaltılması Projesi” kapsamında:

- Mevzuat ve alan yazını kapsamında devamsızlık tanımının analizi ve politika önerilerinin değerlendirilmesi,
- e-Okul üzerinde devamsızlık sayı/oranlarının il/ilçe/okul bazında analizi,
- İllere özgü sorun ve ihtiyaçların belirlenmesi,

- Sorunlara özgü faaliyet alanlarının belirlenmesi,
- İşbirliğine ihtiyaç duyulacak kurum/kuruluşların belirlenmesi,
- 81 ile özgü yerel katılımcıların desteğiyle eylem planlarının hazırlanması,
- Geliştirilen eylem planlarının izlenmesine yönelik internet tabanlı izleme modülünün geliştirilmesi,
- Geliştirilen eylem planları doğrultusunda bir model önerisi hazırlanması,
- Öğretmen, okul idarecileri, aile ve diğer paydaşlara yönelik eğitim içerikleri hazırlanması,
- Öğretmen, okul idarecileri, aile ve okulun diğer paydaşlarına yönelik elektronik içeriklerin hazırlanması,
- Geliştirilen öğretmen/aile elektronik içeriklerinin bakanlığımız platformlarında (EBA/ÖBA/HEMBA) yayınlanması planlanmaktadır.

27 Nisan 2024 tarihli ve 2024/5 sayılı “Mevsimlik Tarım İşçileri” konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi’nin “Eğitim hizmetleri” başlıklı 3’üncü maddesinde eğitim hizmetlerine yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Bu doğrultuda Bakanlığımızca 06.08.2024 tarihinde yayımlanan “Mevsimlik Tarım İşçileri ile Göçer ve Yarı Göçer Aile Çocuklarının Eğitime Erişimi” konulu 2024/52 sayılı Genelge ile mevsimlik tarım işçisi aile çocuklarının eğitime erişimlerine yönelik tüm iş ve işlemler tanımlanmıştır. Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından 19-21 Ağustos 2024 tarihlerinde ilgili Genelge’de belirtilen “İl Eylem Planları”nın hazırlanmasına yönelik “Mevsimlik Tarım İşçileri ile Göçer ve Yarı Göçer Ailelerin Çocuklarının Eğitime Erişimi Eylem Planları Hazırlık Çalıştayı” düzenlenmiştir. Ayrıca 2024/52 sayılı Genelge kapsamında Bakanlık taşra teşkilatı tarafından mevsimlik tarım işçisi çocuklarına yönelik daimi ikametgâhlarına döndüklerinde il/ilçe/okul temelli tespitler ve planlamalar yapıldıktan sonra telafi/yetiştirme eğitimleri yapılacaktır.

IPA-II Dönemi’nde yürütülen İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politikalar Sektörel Operasyonel Programı’nın “Herkes Erişim Sağlayarak Eğitim Erişimi ve Beceri Düzeylerinin Artırılması” aktivitesi altında yürütülen ve MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü’nün *operasyon faydalanıcısı* olduğu Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Teknik Destek Projesi kapsamında; herkesin (özellikle kız çocuklarının) ortaöğretime erişiminin artırılması için ağırlıklı olarak lise eğitimi çağındaki çocuklara, ailelerine ve eğitim personeline yönelik bir dizi önleme, müdahale ve telafi faaliyetleri yürütülmüştür.

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin “Sınıf tekrarı ve öğrenim hakkı” başlıklı 59/A maddesi gereğince oluşturulan Önleme, Müdahale ve Yönlendirme Komisyonunca, devamsızlık nedeniyle sınıf tekrarı riski olan öğrenciler takip edilerek devamsızlık nedenlerini ortadan kaldırmaya yönelik önleyici çalışmalar yapılmaktadır.

Okuldan erken ayrılma/devamsızlık ile mücadele edilmesi amacıyla Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti ortak finansmanı ile yürütülmüş Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının *faydalanıcısı*, Millî Eğitim Bakanlığının *eş faydalanıcısı* olduğu Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Projesi (ŞNT II) kapsamında Aile Psikoeğitim Programı, Akademik Becerileri Geliştirme Müdahale Programı ve Eğlenceli Eğitsel Grup Rehberliği Psikoeğitim Programları geliştirilmiştir. Söz konusu proje ile okuldan erken ayrılma ve okul devamsızlığını önleme ve müdahale programları geliştirilmiştir. Okul devamsızlıklarının azaltılması amacı ile yürütülen çalışmalarda söz konusu programlardan yararlanılmaktadır.

Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Teknik Destek Projesi kapsamında, herkesin ortaöğretime erişiminin artırılması için ağırlıklı olarak lise eğitimi çağındaki çocuklara, ailelerine ve eğitim personeline yönelik olarak; öğrencilerin erken okul terkini önlemek amacıyla farklı bileşenlerden oluşan entegre bir önleme, müdahale ve telafi

modelinin geliştirilmesi ve uygulanması (pilot okullarda); devamsızlığın önlenmesi ve eğitim ve öğretimden erken ayrılmanın önlenmesine yönelik bir ulusal strateji belgesinin hazırlanması; her pilot okul için devamsızlığın ve eğitim ve öğretimden erken ayrılmanın önlenmesine yönelik eylem planlarının hazırlanması; kapsamlı eğitim programlarının tasarlanması ve uygulanması; MEB personeline, öğretmenlere, okul idarecilerine, öğrencilere ve velilerine, sivil toplum kuruluşlarına ve halka yönelik farkındalık artırma kampanyaları ve faaliyetlerinin geliştirilmesi ve uygulanması; pilot illerde saha ve izleme ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi gibi birtakım faaliyetler yürütülmüştür.

Örgün ortaöğretim kurumunda öğrenim görmek üzere tercih hakkını kullanmayan veya tercihte bulunmalarına rağmen yerleşemeyen öğrencilerden örgün ortaöğretime devam etmek isteyenlerin yerleştirme işlemi, il/ilçe öğrenci yerleştirme ve nakil komisyonlarınca boş kontenjanı bulunan ortaöğretim kurumlarına yapılmıştır.

Bununla birlikte Din Öğretimi Genel Müdürlüğünce, öğrencilerimizin akran ilişkilerini geliştirmek, sağlıklı aile, sağlıklı toplum için anne babaların çocuklarıyla sağlıklı iletişim kurmalarının önündeki engelleri kaldırmak, çocukların duygu ve düşüncelerini anlamalarında ve kuşak farklılığı bağlamında karşılaşılan güçlüklerle çözüm üretme noktasında velilere rehberlik etmek amacıyla Aile Çocuk Eğitim Programı uygulanmaktadır. Bu program öğrenci ve velilerine yönelik eğitimleri kapsamaktadır. 2024 yılında 930 imam hatip okulunda uygulanmıştır.

Okula aidiyet duygusunun güçlenmesine ve öğrencilerin okula devamına katkı sunacağı düşünülen “Akran İlişkileri” ana temasında şu konulara yer verilmiştir:

- Olumsuz ve zorlayıcı akran davranışlarını (zorbalık) önlemek için aktif çalışmalar
- Kriz ve öfke yönetimi
- Zorlayıcı akran davranışlarına karşı değerler eğitimi güçlendirme
- Siber zorbalığın belirlenmesi ve önlenmesi

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda okul aidiyetinin artırılması ve engelleyici nedenlerin araştırılması amacıyla bir çalışma yapılmıştır. “Okul Aidiyetinin Artırılması ve Engelleyici Nedenlerin Araştırılması” başlıklı ankete ilişkin verilerin değerlendirilmesi ile devamsızlık oranı ortalamanın üzerinde olan yirmi okulun idarecisiyle yapılan toplantı sonucunda devamsızlık nedenlerinin analizi yapılmış ve alınacak tedbirler görülmüştür.

Mesleki ve Teknik Eğitim Yoluyla Sosyal ve Ekonomik Uyum-II (SEUP-II) Projesi kapsamında 15 ilde yer alan 58 pilot okulumuzda eğitimden kopan öğrenciler için ev ziyaretleri gerçekleştirilmektedir. Proje kapsamında 6.728 ev ziyareti yapılmış 1.127 öğrencinin örgün eğitime devamı sağlanmıştır. Mesleki ve Teknik Eğitim Yoluyla Sosyal ve Ekonomik Uyum-II (SEUP-II) projesi kapsamında 15 ilde yer alan 58 pilot okulumuzda 36.597 öğrenciye (geçici koruma altındaki öğrenci ve dezavantajlı öğrenci) ulaşım, eğitim materyali, öğle yemeği için destek ve temrinlik sağlanmıştır.

Mesleki ve teknik eğitimin öneminin anlatılarak toplumda mesleki eğitime olan ilginin ve farkındalığın artırılması için Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarının Tanıtım ve Yönlendirme Yönergesi hazırlanarak yürürlüğe konmuştur. Yönerge kapsamında; mayıs ayının son haftası tanıtım ve yönlendirme faaliyetlerinin yürütüldüğü “Mesleğim Geleceğim Kariyerim Haftası” olarak kutlanmaktadır.

Okullarımız ve İŞKUR il müdürlüklerinde görev yapan iş ve meslek danışmanları işbirliğinde öğrenci ve velilerine tanıtım ve yönlendirme faaliyetleri yapılmaktadır. Mesleki ve Teknik Eğitim Yoluyla Sosyal ve Ekonomik Uyum Projesi (SEUP II) kapsamında 12. sınıfların iş piyasasına geçişlerini kolaylaştırmak, ortaokul öğrencilerinin ise mesleki eğitime

yönlendirilmesini sağlamak amacıyla mesleki eğitim ve kariyer fuarları düzenlenmiştir. Şanlıurfa, Gaziantep ve Adana'da düzenlenen fuarlar, toplam 34.000 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. 2025 yılında da 7. sınıftan itibaren öğrenim gören öğrencilere yönelik mesleki ve teknik eğitim farkındalığını artıracak, mesleki bilgi ve becerilerini geliştirecek çeşitli yarışma, proje ve etkinlikler devam edecektir.

8. sınıf öğrencilerinin mesleki ve teknik eğitimde ilgi ve yeteneklerine göre meslek alanları ve dallarına yerleşmelerini sağlamak amacıyla Beceri Ölçme Bataryası çalışmaları devam etmektedir.

Mesleki ve Teknik Eğitim Yoluyla Sosyal ve Ekonomik Uyum-II (SEUP-II) projesi kapsamında 15 ilde yer alan 58 pilot okulumuza sosyal uyum faaliyetleri ile destek verilmektedir. Ayrıca okul ortamlarının iyileştirilmesi kapsamında atölye donanım ve tadilatı için destek sağlanmaktadır. 15 meslek alanından 8 meslek alanında 419 atölye için ekipman alımı ve tadilatı tamamlanmıştır.

Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitime erişimlerinin artırılması amacıyla Türkiye'nin farklı illerinde pansiyonlu özel eğitim okulları açılmaktadır. İşitme, görme ve bedensel yetersizliği olan öğrencilerimizin öğrenim gördüğü özel eğitim okulları bünyesindeki pansiyonların gelişen ve değişen teknolojik cihazlarla donatılması, ilgili pansiyonların gerek fiziki ortamlarının gerekse eğitim ortamlarının iyileştirilmesi, öğrencilerin dinlenme, ders çalışma, beslenme, spor, temizlik ve sağlık ihtiyaçlarının daha iyi karşılanması amacıyla çalışmalar yürütülmektedir.

Bu kapsamda "Özel Eğitim Okul Pansiyonlarının İyileştirilmesi ve Geliştirilmesi Projesi" hazırlanarak Türkiye genelindeki 34 pansiyonlu özel eğitim okulda bulunan iyileştirme ve geliştirme çalışmalarına devam edilmektedir.